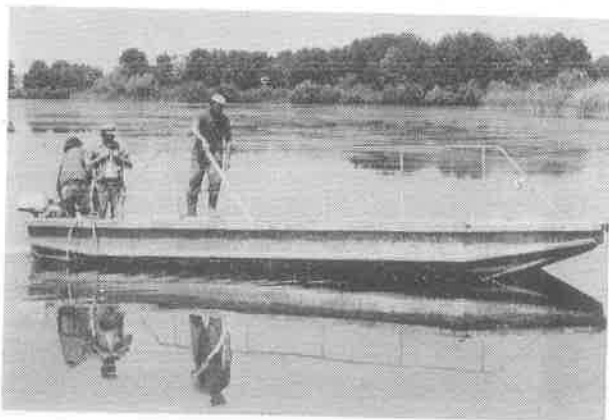
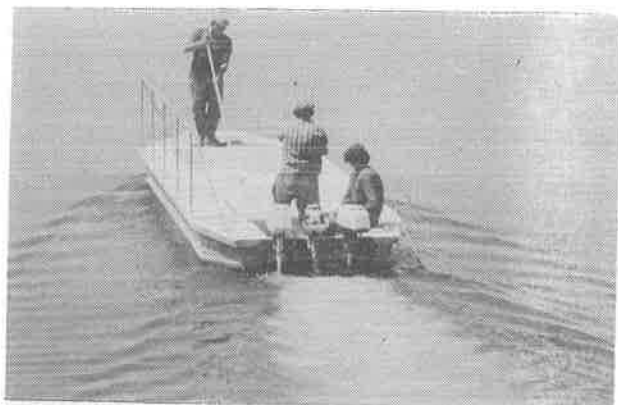

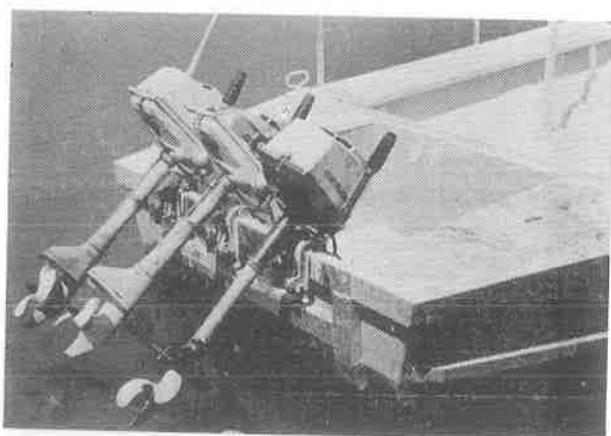
Snimci: Miler Alojz
Tekst: Vojta Josip

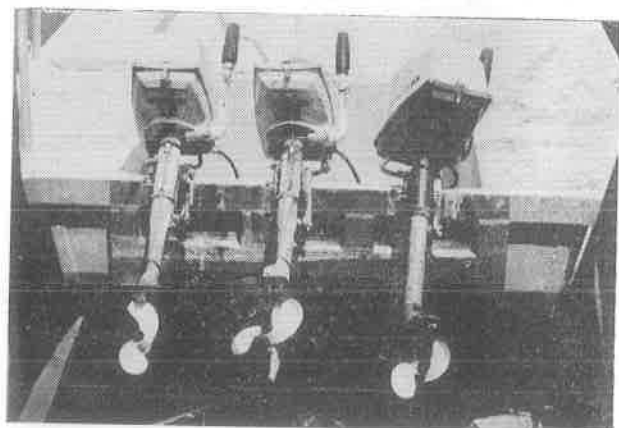
1. Čamac je spreman za start

2. Ispiranje i doziranje vapnenog hidrata je efikasno

3. Nosivost čamca je 3.000 kg

4. Pokretanje čamca mora se riješiti jačim i stabilnim motorom

Slatkovodno ribarstvo na Novosadskom sajmu

Ove godine je po prvi put slatkovodno ribarstvo kompletno nastupilo na jednom sajmu. Poslovno udruženje slatkovodnog ribarstva Jugoslavije je priredilo izložbu na jesenjem međunarodnom novosadskom sajmu.

Cijela jedna privredna grana (iako mala) po prvi put se pojavljuje na jednom sajmu. Nije bila prisutna ni na poljoprivrednim sajmovima, pa čak ni na specijaliziranim sajmovima «lova i ribolova». Nad tom se činjenicom treba svakako zamisliti. Koji su tome razlozi?

Problem prodaje ribe nije postojao (ne postoji ni danas), a nije se računalo na duge staze. Ne može se tvrditi da ribarstvo nije moglo smoci financijska sredstva. Dakle, nije postojala ekonomska nužnost niti shvaćanje potrebe s ribarske strane. S druge strane, odsustvo zainteresiranosti sajamske organizacije

za ribarstvo i potpuna nezainteresiranost privrednih faktora za ribarstvo. Za mnoge odgovorne je ribarstvo bilo anonimno, nepoznato, izjednačeno s «peca-rošima».

Ove se godine uprava Novosadskog sajma zainteresirala i učinila stvarno izuzetan napor da ribarstvo dođe na sajam i da ribarska izložba uspije. Ribari su inicijativu prihvatili.

Koncepcija ribarske izložbe na sajmu zamišljena je ovako:

1. Propagiranje potrošnje ribe
2. Prikaz sadašnjeg stanja i organizacije slatkovodnog ribarstva, te perspektiva i planovi razvoja
3. Upoznavanje društvenih faktora i javnosti s problematikom slatkovodnog ribarstva.

Propagiranje potrošnje ribe

Parolama na panoima je isticana vrijednost ribljeg mesa kao živežne namirnice, njegov sastav u komparaciji s ostalim mesima. Većini posjetilaca su dijeljeni uspješni recepti o pripremanju jela od šarana.

Za vrijeme dana ribarstva pripremljena je, po općem sudu prisutnih, vrlo uspješna degustacija ribljih specijaliteta.

Prikaz sadašnjeg stanja i organizacije slatkovodnog ribarstva, te perspektive i planovi razvoja

Na velikom je panou bilo vrlo pregledno prikazano stanje ribarskih objekata. Na velikoj karti Jugoslavije nacrtani su postojeći objekti i objekti koji će jednom biti izgrađeni. Na drugoj su strani velikog panoa bile ispisane sve članice Poslovnog udruženja. Izloženi su bili rijetki i vrijedni eksponati najvažnijih riba naših otvorenih voda — majstorski preparirani na suho ili u alkoholu.

Ribe koje uzgajamo u našim ribnjacima su bile pregledno i uspješno prikazane u akvarijima. K njima su atraktivno djelovali plemeniti rakovi, koji su se uspješno održali u jednom akvarijumu. Da bi izložba dobila na dopadljivosti, ambijent ribnjaka su dočarali i brojni odlični preparati (skoro svih vrsta) barskih ptica. Izložena je bila također peletirana hrana za ishranu pastrva i šarana i medicinske pijavice, vrlo unosan izvozni artikl, koji je pobudio posebno zanimanje posjetilaca. Izvozna ambalaža za žabe i rakove, ribarske mreže i barska trska, poslužili su ne samo kao izložbeni eksponati, nego i kao vrlo vrijedna dopuna uspješnog aranžmana izložbe. Na uspješnim slikama su bile prikazane ribe i ribnjaci, te motivi s radova na njima. Posebnu pozornost posjetilaca je privlačila alegorična slika s ribarske izložbe iz 1939. godine, na kojoj jedan ponosni šaran iskače iz vode ribnjaka, dok su na obali prikazani svinja i krava kako plaču. (Kamo li sreće da bar malo istine u tome ima). Na tri velika panoa je prikazano stanje slatkovodnog ribarstva (u brojkama) 1965. g. i 1972. g. i naše mogućnosti — razmišljanja za plan do 1985. godine.

Upoznavanje društvenih faktora i javnosti s problematikom slatkovodnog ribarstva

Ovaj treći zadatak izložbe bio je zapravo i glavni naš cilj. Mislim da je on skoro u potpunosti ostvaren.

Na konferenciji za štampu, pred otvaranje sajma, naši su predstavnici upoznali novinare (i javnost) s ciljevima naše izložbe i osnovnim problemima ribarstva.

Za velesajamski bilten je napisan članak o izložbi i problemima ribarstva.

Našu izložbu su posjetili, zadržali se u razgledanju i razgovoru mnogi uvaženi posjetioci sajma. Na dan otvaranja sajma, gosti sajma, na čemu s drugom Nikolom Stojanovićem — saveznim sekretarom za tržište i cijene, zadržali su se u prostorijama naše

izložbe i ukratko razmotrili probleme ribarstva. Zatim je izložbu posjetio savezni sekretar za poljoprivredu — inž. Ivan Kuštrak i u razgovoru obećao pomoć u rješavanju problema slatkovodnog ribarstva, u prvom redu njegovog uključivanja u planove razvoja i jednakog tretiranja s ostalim granama poljoprivrede. Izložbu su posjetili guverneri narodnih banaka federacije i republika; interesirali su se za razvoj ribarstva i upoznali se s problemom.

Najveći uspjeh po ovom zadatku bilo je organiziranje »okruglog stola«. Redakcija beogradskog časopisa »Privredni pregled«, uprava Sajma i Poslovno udruženje su organizirali »okrugli stol« na »dan ribarstva« — 28. IX. Na njemu su uzeli učešća eminentni privredni i politički rukovodioci — Danilo Kekić — predsjednik odbora za poljoprivredu Savezne skupštine, Nikola Kmezić, savezni poslanik, drug Vučković, podsekretar u saveznom sekretarijatu za tržište i cijene, Dušan Radmanović, načelnik u Saveznom sekretarijatu za poljoprivredu, drug Đurović savezni narodni poslanik i mnogi drugi. Okruglom stolu je prisustvovalo mnogo predstavnika ribarskih organizacija. Izlaganja i diskusija su bili vrlo dobro organizirani. Najprije su predstavnici Udruženja iznijeli probleme i prijedloge, grupirane po logičnom redu, kratko i jezgrovito. Nakon svakog izlaganja se razvila diskusija i postavljana su pitanja. Tako su u vrlo kratkom roku apsolvirani najvažniji problemi ribarstva kao:

- organizaciono stanje i problemi,
- mjesto ribarstva u sistemu,
- sadašnje stanje,
- planovi razvoja,
- kreditiranje proizvodnje i investicija,
- plasman i cijene ribe, i
- naučna služba u ribarstvu

Zaključci s »okruglog stola« bi se mogli ukratko ovako rezimirati:

Ribarstvu treba dati mjesto u našem privrednom sistemu kao dijelu poljoprivrede. U tu svrhu je bitno sačiniti elaborat o prijedlozima sistemskih rješenja.

Sadašnje stanje ribarstva nije alarmantno, ali se uvjeti privređivanja osjetno pogoršavaju, trend rasta opada u odnosu na 1971. g. Pogoršanje treba zaustaviti i treba poboljšati uvjete privređivanja.

Ribarstvo je potpuno zapostavljeno u svim planiranjima. Uopće nije spomenuto u »zelenom planu«. Treba sačiniti kratkoročni plan razvoja, da se može uključiti u plan razvoja stočarstva i dugoročni plan razvoja da se uključi u »zeleni plan«. Sa predviđenih 55.000 hektara ribnjaka i oko 80.000 tona ribe, kao jeftinog i kvalitetnog mesa, ribarstvo već postaje značajan činilac u osiguranju potreba mesa i njemu se mora dati mjesto i mogućnost da to izvrši.

Kreditiranje tekuće proizvodnje i investicija treba uskladiti s mogućnostima ribarstva i proklamiranim potrebama i ciljevima razvoja. Ribarstvo treba, svakako, uključiti u reeskontno kreditiranje, a in-

vesticione kredite dati uz povoljne uslove, da i buduća pridoizvodnja može biti rentabilna i akumulativna.

Dosad nije bilo problema s plasmanom ribe. To je zasluga Poslovnog udruženja, u kojem su objedinjeni proizvođači i trgovci, zajednički rješavali ove probleme. Tako će biti i u buduću. Cijene ribe, do pred zadnjim odlukama o kontroli cijena svih proizvoda, su bile uvijek liberalizirane. Kratkotrajna odluka o kontroli cijena nanijela je ribarstvu štetu, smanjila akumulaciju i rast. No ona je razumljiva. Međutim, sadašnja situacija zabrinjava. Sve republike (osim Srbije), smatrajući da je riba »poljoprivredni proizvod«, liberalizirale su cijene ribe. SR Srbija je svrstala ribu pod »meso« što ona nije, i ostavila pod kontrolom cijena općinskih skupština. Tako za šarana — najmasovniju ribu, imamo veliko šarenilo cijena od 14 — 18 dinara za kilogram. Naravno, da su sve cijene ispod 17 dinara neprihvat-

ljive, jer se stvara gubitak, pa to pitanje treba što prije riješiti.

Za ribarsku nauku je rečeno da je mala i rascepkana, ali da je dobro bila povezana s ribarskom praksom i postigla zavidne rezultate. Nju treba unapređivati baš u pravcu služenja ribarskoj privredi.

I na kraju ovog prikaza, red je istaći i zahvaliti se zaslužnima. Zahvaljujemo upravi Novosadskog sajma za drugarsko i nesebično prihvatanje i zalaganje da zajednički uspijemo. Zahvaljujemo redakciji »Privrednog pregleda« na uspješno organiziranom »okruglom stolu«. Zahvaljujemo visokim gostima na posjeti, izraženoj dobroj volji i obećanoj pomoći. Ističemo nesebično zalaganje, inicijativu i uloženi trud »Šarana« iz Novog Sada, »Ribarskog gazdinstva« iz Beograda, organizacionog odbora i posebno rukovodioca izložbe — inženjera Srbe Tatića.

Ing Cvjetan Bojčić

SNIMCI S RIBARSKE IZLOŽBE NA OVOGODIŠNJEM NOVOSADSKOM SAJMU

